

เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกของนักเรียนวงเครื่องสาย ตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร” โดยแบบฝึก My First Technique Book

นายกฤตย์ ทงษาแก้ว¹ นายพงษ์ศิริ คณะรัมย์²

1,2 สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Email: 630113114001@bru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก
โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร” โดยแบบฝึก My First Technique Book มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก โดยแบบฝึก My First Technique Book ของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร”
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร” โดยแบบฝึก My First Technique Book
3. เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร” โดยแบบฝึก My First Technique Book

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้วิจัยในครั้งนี้คือนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร” สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 คน

ผลการวิจัย พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก โดยแบบฝึก My First Technique Book ใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร” แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง แบบฝึกหัดพื้นฐาน ที่สร้างขึ้นจำนวน 1 แผน ใช้เวลาการจัดการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่ สาระสำคัญ, สาระการเรียนรู้, จุดประสงค์การเรียนรู้, ผลการเรียนรู้, การจัดกิจกรรมการเรียนรู้, สื่อและแหล่งการเรียนรู้, การวัดและประเมินผล โดยแต่ละองค์ประกอบมีความหมายเหมือนแผนการจัดการเรียนรู้ทั่วไป ที่มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด ตามมาตรฐานการเรียนรู้และมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน, ขั้นสอน และขั้นสรุป

คำสำคัญ

แบบฝึกทักษะ, แผนการจัดการเรียนรู้, ทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตก

To develop Western string instrument performance skills of the students of Thesaban 2 School's Western Instrument Band "Isanthira Wittayakarn" by My First Techique Book exercises.

Krit Hongsakaew¹ Pongsiri Karerem²

Music Education Buriram Rajabhat University

E-mail : 630113114001@bru.ac.th

Abstract

Research on To develop Western string orchestra practice skills of Western string orchestra students. Thesaban School 2 "Isanthira Wittayakarn" by My First Techique Book exercises The objectives are: 1. To develop a learning management plan for the student development activity group in the subject of western string music by using the My First Techique Book exercises for western string orchestra students. Thesaban School 2 "Isanthira Wittayakarn" 2. To study the ability to practice Western string instruments of Western string orchestra students. Thesaban School 2 "Isanthira Wittayakarn" by My First Techique Book exercises 3. To develop Western string orchestra practice skills of Western string orchestra students. Thetsaban School 2 "Isantheera Wittayakarn" by My First Techique Book exercises. The target group used in this research was Western string orchestra students. Municipal School 2 "Isanthira Wittayakarn" under the Education Division Buriram Municipality Mueang Buriram District Buriram Province, academic year 2023, number of 20 people

The results of the research found that the learning management plan for the activity group for student development in the subject of western string music, with the My First Techique Book exercise, was used to organize learning with students in the western string orchestra. Thesaban School 2 "Isanthira Wittayakarn" Lesson Plan 1: Basic Exercises Created in the amount of 1 plan, it takes 2 hours to organize the learning. The learning plan consists of the main components. Including important points, learning content, learning objectives, learning

outcomes, organizing learning activities, media and learning resources, measurement and evaluation. Each component has the same meaning as a general learning plan. that are consistent with indicators According to the learning standards and there is a 3-step learning management process, including the introduction to the lesson, the teaching step, and the summary step.

Keywords

Skill exercises, lesson plans, western string instrument practice skills

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้ด้านดนตรีสากล ในศตวรรษที่ 21 เป็นวิชาแขนงหนึ่ง ที่มุ่งพัฒนาทักษะด้านดนตรีของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง แต่หากเรียนในด้านทฤษฎีเพียงอย่างเดียว โดยไม่ใช้ทักษะปฏิบัติ ก็จะไม่เกิด ผลประโยชน์จากการศึกษาทฤษฎีในเบื้องต้น พบว่า การที่จะเรียนดนตรีให้ได้ผลนั้นจำเป็นต้องมีทักษะ ปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎีด้วย โดยผู้ที่จะเรียนรู้ดนตรีให้ได้ผลดีนั้น ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ กำหนดไว้ด้วยว่า ให้สถานศึกษาเป็นผู้จัดหลักสูตรของตนเองให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรหรือมาตรฐาน ในหลักสูตรของสถานศึกษา (ณัฐวิสุทธิจิตต์, 2545 : 3 อ้างถึงใน ชูชาติ มงคลเมฆ, 2553 : 1)

การเรียนรู้วิชาดนตรีจำเป็นที่จะต้องมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องดนตรี ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนการสอนวิชาดนตรี ปัจจุบันเครื่องดนตรีมีจำนวนมากมายหลายชนิด หลายประเภท และเป็นสากล มีรูปร่างรายละเอียดแตกต่างกัน บางชนิดมีราคาแพง สถานศึกษามีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณในการจัดซื้อ เครื่องดนตรีที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ และเลือกเรียนในสิ่งที่สนใจจึงมีไม่หลากหลายเช่นเดียวกับโรงเรียนซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสอน มีข้อจำกัดในเรื่องเครื่องดนตรีไทยและสากลที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้มีไม่หลากหลาย การเรียนการสอนส่วนมากจึงเป็นไปในลักษณะครูนำรูปภาพเครื่องดนตรีให้นักเรียนดูแล้วแสดงท่าทางในการปฏิบัติเครื่องดนตรีพร้อมกับอธิบายถึงกระบวนการเกิดเสียง และอธิบายส่วนประกอบของเครื่องดนตรี การเรียนการสอนลักษณะนี้ ทำให้นักเรียนขาดประสบการณ์ตรงจากการได้เห็นวิธีการปฏิบัติเครื่องดนตรีจริง ไม่สามารถฟังเสียงของเครื่องดนตรีและด้วยเหตุดังกล่าว ทำให้เด็กนักเรียนมีความรู้เรื่องเครื่องดนตรีอย่างจำกัด ทำให้การเรียนการสอนไม่น่าสนใจ ไม่สามารถสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นเร้าความอยากรู้อยากเห็นในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ (ธราพงษ์ ทองกระจ่าง, 2560) ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหาแหล่งเรียนรู้และหาองค์ความรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้กับเครื่องดนตรีจริงหรือเสมือนจริงให้มากที่สุด และแหล่งเรียนรู้ดังกล่าวคือใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนซึ่งจะสอดคล้องกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

ไวโอลินเป็นเครื่องดนตรีที่พัฒนามาจากเครื่องดนตรีในยุคกลาง 3 ชนิด อันได้แก่ ซอเรเบค (rebec) ซอเรนเนซองซ์ (the Renaissance fiddle) และลिरา ดา บรากโก (lira da braccio) ซึ่งเครื่องดนตรีทั้ง 3 ชนิดนี้มีลักษณะใกล้เคียงกับไวโอลิน ไวโอลินที่เก่าแก่ที่สุดประดิษฐ์ขึ้นในเมืองเครโมนา (Cremona) ประเทศอิตาลีซึ่งเป็นไวโอลินที่นายอันเดร อมาตี (Andrea Amati) สร้างเพื่อถวายแด่พระเจ้าชาลส์ที่ 4 แห่งฝรั่งเศสเพื่อเป็นเครื่องดนตรีบรรเลงประเภทใหม่ของวงออร์เคสตรา

พระเจ้าพระองค์ เมื่อ ค.ศ. 1566 แต่ไวโอลินที่เก่าแก่และโด่งดังที่สุดน่าจะเป็นไวโอลินที่มีชื่อว่า เลอ

เมสซี (Le Messie) หรือ Salabue ประดิษฐ์โดย อันโตนิโอ สตราดีวาารี (Antonio Stradivari) ค.ศ. 1716 ปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ที่ Ashmolean Museum แห่งอ็อกฟอร์ด ตลอดระยะเวลาที่ไวโอลินถูกประดิษฐ์ขึ้นได้รับการพัฒนาในด้าน ขนาดรูปทรงน้ำหนักเสียงตลอดจนเทคนิคการเล่นเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสมบูรณ์ในตัวเองมีน้ำหนักเสียงที่ไพเราะอ่อนหวานตลอดจนเสียงคันทันตามที่ผู้เล่นต้องการสามารถเลียนเสียงร้องเพลงของมนุษย์ได้ใกล้เคียงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องดนตรีชนิดอื่นไวโอลินมีรูปทรงที่ได้สัดส่วนสวยงามทางศิลปะเสียงของไวโอลินมีลักษณะเด่นกว่าเครื่องดนตรีชนิดอื่น คือ สามารถเล่นให้เกิดความห่างของเสียงได้หลากหลาย เช่น Tone, semi-tone แม้กระทั่ง microtone ซึ่งเครื่องดนตรีชนิดอื่นที่ไม่ใช่เครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายจะสามารถทำได้การเล่นไวโอลินจำเป็นต้องอาศัยความตั้งใจของผู้เรียนอย่างมากในการฝึกซ้อมให้เกิดความชำนาญ การเล่นไวโอลินที่ดีต้องสามารถถ่ายทอดอารมณ์ตามที่นักประพันธ์ต้องการสื่อได้ ทั้งนี้ผู้เล่นไวโอลินต้องผ่านการฝึกซ้อมเทคนิคต่างๆ เช่น บันไดเสียง แบบฝึกหัดและบทเพลงต่างๆ มาอย่างเพียงพอ จึงจะสามารถถ่ายทอดสิ่งต่างๆ ที่นักประพันธ์บทเพลงได้ประพันธ์ไว้ การจัดการเรียนการสอน

ไวโอลินส่วนมากมักแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือระดับขั้นต้นระดับขั้นกลางและระดับขั้นสูงซึ่งในแต่ละระดับขั้นจะประกอบไปด้วยการฝึกบันไดเสียง การฝึกแบบฝึกหัด การฝึกบทเพลงในยุคต่างๆ การเรียนรู้ด้านดนตรีสากล เป็นวิชาแขนงหนึ่ง ที่มุ่งพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง แต่ถ้าเรียนในด้านทฤษฎีอย่างเดียว โดยไม่ใช้ทักษะปฏิบัติก็จะไม่เกิดผลประโยชน์ การศึกษาทฤษฎีในเบื้องต้นแล้วจึงลงมือปฏิบัติ ควบคู่กันไป การที่จะเรียนดนตรีให้ได้ผลนั้นจำเป็น จะต้องมีทักษะปฏิบัติ

ควบคู่ไปกับทฤษฎีผู้ที่จะเรียน ดนตรีให้ได้ผลดี (ณรุทธ์สุทธิ์จิตต์, 2545, หน้า 3)

ครูผู้สอนมักจะพบปัญหาจากการที่ผู้เรียนไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของคุณภาพเสียงมากพอ ดังนั้นการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพเสียงที่บรรเลงออกมา จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพเสียงไวโอลินของตนเอง ปัญหาที่พบอีกอย่างหนึ่ง คือ ผู้เรียนไม่รู้วิธีปฏิบัติ เทคนิคไวโอลินที่ทำให้เกิดคุณภาพเนื้อเสียงที่ดี ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนาคุณภาพเนื้อเสียง ไวโอลิน ดังที่ ไกรวิทย์ ชันธศิริ (2547: 24) กล่าวไว้ว่า เครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายมีความซับซ้อน ด้านการเล่นเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจ เช่น ท่าทางและการจับไวโอลิน เทคนิคการใช้คันชัก การแบ่งส่วนของคันชัก และตำแหน่งการวางคันชักลงบนสายไวโอลิน เป็นต้น

จากการศึกษาปัญหาที่สำรวจและสอบถามคุณครูผู้ควบคุมวงนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล ๒ “อิสานธีรวิทยาคาร” พบว่านักเรียนในวงยังขาดทักษะในการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตก ซึ่งการทักษะนั้นเป็นส่วนสำคัญในการบรรเลงเพลงของวงนักเรียนเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล ๒ “อิสานธีรวิทยาคาร” โดยนักเรียนยังขาดทักษะต่างๆในการบรรเลงเสียงโน้ตในบทเพลง อย่างเช่น การอ่านโน้ต, การเล่นเสียงที่ติดตามโน้ต, จังหวะ จากปัญหาที่พบผู้วิจัย จึงได้นำแบบฝึก My First Technique Book ซึ่งเป็น แบบฝึกหัดพื้นฐานสำหรับเครื่องสายตะวันตก มาใช้พัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รากลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก โดย

แบบฝึก My First Technique Book ใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาการ”

2. ทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาการ” มีพัฒนาการที่ดีขึ้น
3. นักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาการ” มีทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด หลังจากที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยแบบฝึก My First Technique Book

ขอบเขต

ด้านประชากร/กลุ่มทดลอง

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาการ” สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 คน

เนื้อหา

เนื่องด้วยการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตกเพื่อใช้ในการศึกษาทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตกโรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาการ” ซึ่งทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกของนักเรียนอยู่ในระดับพื้นฐาน ขอบเขตเนื้อหาจะต้องเน้นเนื้อหาที่เข้าใจง่าย และบทเพลงที่ใช้เป็นเพลงง่าย โดยจะรวมเทคนิคต่างๆ การตีต การสี เทคนิคการใช้คันซึก รวมถึงการอ่านโน้ตสากลจากง่ายไปยากและสัญลักษณ์ต่างๆ เป็นทักษะพื้นฐานที่ฝึกปฏิบัติแล้วสามารถนำไปต่อยอดการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกในระดับที่สูงขึ้นได้

ตัวแปร

- ตัวแปรต้น แบบฝึก My First Technique Book
- ตัวแปรตาม ทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาการ”

ระยะเวลา

- ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและ หลัง (One-Group: Pretest Posttest Design) การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก My First Technique Book ประกอบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาการ” ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวิธีการดำเนินงานวิจัยในหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. แบบแผนการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร” ที่มีปัญหาทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตก จำนวน 20 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก โดยแบบฝึก My First Technique Book ของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร”
จำนวน
1. แผน เวลา 2 ชั่วโมง
2. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตก โดยแบบฝึก My First Technique Book

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกโดยแบบฝึก My First Technique Book ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้
  - 1.1. ศึกษาหลักสูตรจากสถานศึกษา กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก
  - 1.2. ศึกษาหลักการ/คู่มือครู/เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้
  - 1.3. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยแนวคิดการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก โดยแบบฝึก My First Technique Book ของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร” จำนวน 1 แผน เวลา 2 ชั่วโมง มีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้
    - 1.3.1. สาระสำคัญ
    - 1.3.2. สาระการเรียนรู้
    - 1.3.3. จุดประสงค์การเรียนรู้
    - 1.3.4. ผลการเรียนรู้

1.3.5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3.6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1.3.7. การวัดและประเมินผล

4. นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมและความสอดคล้องของเนื้อหา เพื่อนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างสาระสำคัญ/สาระการเรียนรู้เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก โดยแบบฝึก My First Technique Book ของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาการ”

มีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระสำคัญ/สาระการเรียนรู้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระสำคัญ/สาระการเรียนรู้
- 1 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับสาระสำคัญ/สาระการเรียนรู้

โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องผลการเรียนรู้/สาระการเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ (IOC) ที่มีค่าน้อยกว่า 0.50 ถือว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 มีค่าเฉลี่ยของแผนเท่ากับ 0.89 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

5. นำแผนจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก โดยแบบฝึก My First Technique Book ของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล ๒ “อิสานธีรวิทยาการ” ไปใช้พัฒนาผู้เรียน

2. การสร้างแบบประเมิน

2.1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเครื่องมือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบแบบฝึกบทเพลงและการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนจาก คุณครูปีลันธนา สุทธิโธ

2.2. ร่างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกโดยแบบฝึก My First Technique Book เพื่อขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ปรึกษา พร้อมทั้งมีการตรวจและแก้ไข ปรับปรุงเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.3. นำแบบประเมินมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบพิจารณาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) คือพิจารณาข้อคำถามที่สร้างขึ้นมา ว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของเครื่องมือกับเนื้อหาสาระของสิ่งที่ต้องการศึกษา โดยใช้ดัชนีความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีความตรง 0.5 ขึ้นไปโดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าข้อคำถามแต่ละข้อมีค่า IOC 1.00 ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

2.4. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงและแก้ไขเหมาะสมแล้ว ไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย

4. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre – test Post – test Design (ลิวิน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 249) โดยมีลักษณะการทดลองดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre – test Post – test Design

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
ทดลอง	T1	X	T2

T1 หมายถึง การประเมินก่อนเรียน (Pre-test)

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดย โดยแบบฝึก My First Technique Book

T2 หมายถึง การประเมินหลังเรียน (Post-test)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียนโดยแบบฝึก My First Technique Book

2. ดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยแบบฝึก My First Technique Book ตามแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก โดยแบบฝึก My First Technique Book ของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาการ”

3. ทดสอบหลังเรียนโดยแบบฝึก My First Technique Book และทำการประเมินโดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกโดยแบบฝึก My First Technique Book

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาการ” โดยแบบฝึก My First Technique Book โดยมีขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรี

เครื่องสายตะวันตก โดยแบบฝึก My First Technique Book ของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล ๒ “อิสานธีรวิทยาคาร” เพื่อตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

2. ศึกษาความสามารถในการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล ๒ “อิสานธีรวิทยาคาร” โดยแบบฝึก My First Technique Book

3. เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล ๒ “อิสานธีรวิทยาคาร” โดยแบบฝึก My First Technique Book

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย จากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

2. วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบทดสอบโดยใช้สูตร ดัชนีความสอดคล้อง IOC (บุญชม ศรีสะอาด.2543: 60)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ วัตถุประสงค์

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก โดยแบบฝึก

My First Technique Book

เรื่อง/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา
แผนที่ 1 แบบฝึกหัด พื้นฐาน	- แบบฝึกหัดพื้นฐานสำหรับ เครื่องสายตะวันตก เทคนิค ต่างๆ เช่นการตีต, การลี, เทคนิคการใช้คันชัก, อ่าน โน้ตสากลจากง่ายไปยากและ สัญลักษณ์ต่างๆที่ต่องูใน การฝึกปฏิบัติเครื่องสาย ตะวันตก	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน - ให้นักเรียนไปหยิบเครื่องและมานั่งประจำที่ของ ตนเอง - เปิดคลิป์วิดีโอวงเครื่องสายตะวันตกที่กำลัง บรรเลง - ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนรู้ในวัน ชั้นสอน - ครูพานักเรียน Warm Up - นักเรียนฟังครูอธิบายเกี่ยวกับแบบฝึก My First Technique Book และลองปฏิบัติ - ครูนำไวโอลินมาสาธิตวิธีการปฏิบัติตามแบบฝึก พร้อมอธิบาย - นักเรียนฝึกปฏิบัติแบบฝึกตามที่ครูสาธิตและ อธิบาย โดยครูคอยช่วยให้นำแนะนำ ขั้นสรุป - ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติ เครื่องสายตะวันตก	2 ชั่วโมง

ผลการประเมินความสอดคล้องผลการเรียนรู้/สาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้
ของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก โดยแบบฝึก My
First Technique Book จากผู้เชี่ยวชาญ ในภาพรวมมีค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่าง 0.60 ถึง 1.00
สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก โดยแบบ
ฝึก My First Technique Book ใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล ๒
“อิสานธีรวิทยาคาร” แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง แบบฝึกหัดพื้นฐาน ที่สร้างขึ้นจำนวน 1 แผน ใช้เวลาการ
จัดการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) สาระสำคัญ 2)
สาระการเรียนรู้ 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ 4) ผลการเรียนรู้ 5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อและแหล่งการ
เรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล

โดยแต่ละองค์ประกอบมีความหมายเหมือนแผนการจัดการเรียนรู้ทั่วไป ที่มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด ตามมาตรฐานการเรียนรู้ สรุปได้ว่า องค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย หัวข้อแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สารการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล และบันทึกหลังสอน โดยมีหลักการแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาพิจารณาควบคู่กับการออกแบบ และจัดทำรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ โดยสอดแทรกแนวคิดการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก โดยแบบฝึก My First Technique Book ที่มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน, ชี้สอน และขั้นสรุป

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องสายตะวันตกของนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร” โดยแบบฝึก My First Technique Book มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายวิชาดนตรีเครื่องสายตะวันตก โดยแบบฝึก My First Technique Book ใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนวงเครื่องสายตะวันตก โรงเรียนเทศบาล 2 “อิสานธีรวิทยาคาร” ที่สร้างขึ้นจำนวน 1 แผน ใช้เวลาการจัดการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนประกอบด้วย 1) สารสำคัญ 2) สารการเรียนรู้ 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ 4) ผลการเรียนรู้ 5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล

เป็นไปตามที่ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น. 65) ได้เสนอแนวทางจัดทำหน่วย/แผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีวิธีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ว่าโครงสร้างของแผนการจัดการเรียนรู้ควรประกอบไปด้วย 1) มาตรฐานการการเรียนรู้/ตัวชี้วัด 2) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ 3) สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด 4) สารการเรียนรู้ 5) ชิ้นงาน/ภาระงาน/แบบฝึก 6) ประเมินผล 7) กิจกรรมการเรียนรู้ และ 8) กำหนดเวลา สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวิมล สุวรรณจันดี (2554) ที่พบว่า การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพนั้น ควรมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ สารสำคัญ กระบวนการเรียนรู้ การบูรณาการสอดแทรก คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่ชัดเจน และอารมณ์ ใจเที่ยง (2540, น. 219) ได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ไว้ดังนี้ 1) สอดคล้องกับหลักสูตร 2) นำไปใช้จริงและมีประสิทธิภาพ 3) เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับผู้เรียนและระยะเวลาที่กำหนด 4) มีความกระชับชัดเจนทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจได้ตรงกัน 5) มีรายละเอียดมากพอที่ทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้สอนได้ 6) ทุกข้อในแผนการสอนมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันดังนั้นจึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ควรประกอบด้วย หัวข้อแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สารการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และบันทึกหลังสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะต้องเป็นแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรเป็นแนวทางให้ผู้อ่านอย่างชัดเจน มีองค์ประกอบที่ครบถ้วน เข้าใจง่าย และนำไปใช้สอนได้จริงนักเรียนเกิดทักษะจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1) การจัดทำแผนการเรียนรู้และนำไปใช้จะช่วยให้ผู้สอนทำการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ และสามารถปรับใช้ได้กับสถานการณ์ต่างๆที่ต้องพบเจอในการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับใช้ในการพัฒนาแผนการเรียนรู้ของตนเองให้มีประสิทธิภาพ ตรงกับเนื้อหาสาระและปรับใช้กับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). คู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์. ครูสภา
ลาดพร้าว.
- กรลักษ์ม สาสีสลิน (2550 : 86 -106) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความรู้และทักษะปฏิบัติ เรื่อง
เพลงอิแซวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 3 วัดไชยราษฎร์สงเคราะห์
เมืองสุพรรณบุรี.ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.
- กิลส์ (2014) การเล่นดนตรีจากการฟังตามแนวคิดของซูซูกิ: หลักฐาน. สนับสนุนและความกังวลในบริบทของ
การเล่นเปียโน.
- จิระนันท์ โดสิน. (2557). การพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติไวโอลินด้วยการเลียนรกับเสียงเปียโนสำหรับนักศึกษาสาขา
วิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. วารสารวิชาการมนุษย์สังคมปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบุรี,16(2), 59-68.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2554). **ดนตรีศึกษา** : หลักการเรียนการสอนดนตรี. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2561). **ดนตรีศึกษา** : หลักการและสาระสำคัญ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” 1-9.
- ณัฐพร ผกาหลง. (2552). การพัฒนาชุดการสอนโซลเฟจ ประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา
สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย/กรุงเทพฯ.
- ถาวรดา จันทะสุด. (2562). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านโน้ตฉับพลันสำหรับผู้เรียนดนตรี. วารสาร
มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น. 16(1), 421-429.
- ธราพงษ์ ทองกระจ่าง. (2560).การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง **เครื่องดนตรีสากลประเภท**
กระบอกและเครื่องลิ่มนิ้วสำหรับนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กุ่่งเทพ
มหานคร. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- เหนือดวง พูลเพิ่ม. (2560) การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของซูซูกิร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ
พัฒนาทักษะการขับร้องและความสามารถในการท างานเป็นทีม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่5. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์/กรุงเทพฯ.
- บุรชัย ศิริมหาสาร. (2545). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ. บุ๊คพอยท์.
- พงษ์ศักดิ์ ศิริวงศ์. (2554). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วันเพ็ญ บุญเที่ยง. (2554). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียน. สะกดคำที่ไม่ตรงมาตรา แม่กต กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษา. ปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). กรุงเทพฯ:แอล ที เพรส.
- วีไลวรรณ ธาณี. (2550). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. ปีที่1.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). อุบลราชธานี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ,(2552). หลักสูตรแกนกลาง. การศึกษาระดับพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 .กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์ การเกษตร.

Eisele, M.J. (1985). “Development and Validation of a Computer-assisted ... Students,” .
DissertationAbstracts International. 46(12) : 3642-A ; June, 1985.

